

Mecenatas

NORFA

Partneriai:

LRT

LRT | KLASIKA

LIETUVOS
rytas

Lrytas

VCA VAGA
KNYGŲ TINKLAS

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

www.filharmonija.lt

koncertų
sezonas

Orkestro muzikos koncertas

Maestro Juozo Domarko 90-mečiui

**LIETUVOS NACIONALINIS
SIMFONINIS ORKESTRAS**

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas
Pitrėnas)

Solistė

MŪZA RUBACKYTĖ

(fortepijonas; Lietuva, Prancūzija, Šveicarija)

Dirigentas

MODESTAS PITRĖNAS

2026 m. rugsėjo 26 d., Vilnius
Filharmonijos Didžioji salė

PROGRAMA

I

RICHARD WAGNER (1813–1883)

Operos „Riencis“ uvertiūra

FERENC LISZT (1811–1886)

Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 2 A-dur, S. 125

Adagio sostenuto assai

Allegro agitato assai

Allegro moderato

Allegro deciso

Marziale un poco meno allegro

Allegro animato

(*dalys atliekamos be pertraukos)

Solistė MŪZA RUBACKYTĖ (fortepijonas)

Atlieka LIETUVOS NACIONALINIS

SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

II

ANTONÍN DVOŘÁK (1841–1904)

Simfonija Nr. 9 e-moll, op. 95, B 178 „Iš Naujojo pasaulio“ („Z nového světa“)

Adagio

Largo

Scherzo. Molto vivace

Finale. Allegro

Atlieka LIETUVOS NACIONALINIS

SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas MODESTAS PITRĖNAS

Liepos 28-ąją minėjome neprilygstamo Lietuvos maestro **JUOZO DOMARKO** 90-metį. Garbingos sukakties proga vienam žymiausių lietuvių dirigentų skiriamas Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro (LNSO) 86-ojo sezono atidarymo koncertas. Šiam orkestrui maestro J. Domarkas vadovavo net 51 metus.

„Dirbdamas su žmonėmis pirmiausia vadovaujuosi auksine taisykle: elkis su kitais taip, kaip norėtum, kad elgtųsi su tavimi“, – yra sakęs dirigentas. Būtent toks požiūris į kolegas, įgimtas gyvybingumas, atkaklumas ir užgrūdinta valia padėjo J. Domarkui išugdyti itin aukštos klasės simfoninį orkestrą Lietuvoje: 1964-aisiais, prie LNSO dirigento pulsto stojus J. Domarkui, Lietuvoje iš esmės pasikeitė simfoninės muzikos atlikimo lygis.

J. Domarko muzikinio mąstymo brandą ir kultūrą, ryškią ir emocionalią jo atlikimo manierą pastebėjo ir įvertino užsienio muzikinio gyvenimo atstovai, tad kone nuo karjeros pradžios J. Domarkas buvo kviečiamas diriguoti ne tik

Lietuvos, bet ir žymiems Europos (Lenkijos, Latvijos, Ukrainos, Čekijos, Slovakijos, Vokietijos ir kt.) orkestrams, jis vadovavo operų ir baletų pastatymams Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų, Klaipėdos muzikiniame teatruose.

Nuo 1968-ųjų J. Domarkas dėstė Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, buvo Dirigavimo katedros profesorius, 1995–2015 m. – šios katedros vedėjas. Maestro išugdė būrį žymių dirigentų: Modestą Pitreną, Modestą Barkauską, Dainių Pavilionį, Juozą Mantą Jauniškį, Karolį Variakojį ir kt.

Šio koncerto dedikacija – tai džiaugsmingas „Ilgiausių metų, Maestro!“ linkėjimas, o kartu ir simbolinė padėka vienam pagrindinių LNSO vadovų, šio orkestro garbės dirigentui.

Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatė, Vilniaus fortepijono muzikos bei Paliesiaus dvare vykstančio „EuroLiszt Festival“ įkūrėja ir meno vadovė, Lietuvos Ferenco Liszto asociacijos „Lisztuania“ prezidentė **MŪZA RUBACKYTĖ** – viena svarbiausių Lietuvos pianisčių ir muzikinės kultūros ambasadorių pasaulyje.

M. Rubackytė 1981 m. tapo tarptautinio Liszto–Bartoko pianistų konkurso Budapešte nugalėtoja. Ypatingą vietą jos kūryboje užima F. Liszto kūrinių interpretacijos, JAV leidinio „Fanfare“ kritikai ją pavadino „viena geriausių gyvųjų Liszto atlikėjų“.

M. Rubackytės diskografijoje – daugiau kaip 40 albumų, unikalus bendradarbiavimas su kompanija „Doron“, išleista koncertų su orkestru šešių kompaktinių plokštelių serija „Great Lithuanian Live Recordings“. Pastaraisiais metais atlikėjos dėmesį patraukė Žasliuose gimusio litvako, žymaus pianisto Leopoldo Godowskio kūryba: įrašyti du soliniai ir su smuiku Godowskio CD pelnė aukščiausius pasaulio muzikinės kritikos įvertinimus. Naujausias, 44-asis M. Rubackytės leidinys – lenkų kompozitoriaus Krzysztofo Pendereckio, su kuriuo pianistę siejo kūrybinė bičiulystė, kūrybai skirtas albumas.

Pianistė nuolatos kviečiama į tarptautinių konkursų žiuri, yra Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorė, dėsto pasaulio universitetuose ir konservatorijose, vadovauja tarptautiniams meistriskumo kursams. Svarus M. Rubackytės indėlis į 2024 m. Lietuvos sezono Prancūzijoje organizavimą, įsimintinas sezono preliudas Invalidų katedroje, dalyvaujant abiejų valstybių prezidentams, bei 12 rečitalių visoje Prancūzijoje.

2020 m. prancūzų leidykla „Ovadia“ išleido autobiografinę knygą „Gimusi po fortepijonu“, 2022 m. ją lietuviškai išleido „Tyto alba“. 2024 m. apie pianistę sukurtas dokumentinis filmas „Mūza“ (rež. A. Marcinkevičiūtė) apkeliaavo kelių žemynų kino sales ir buvo nominuotas „Sidabrinės gervės“ prizui trijose kategorijose.

Tarp daugelio kitų pianistei įteiktų įvertinimų – garbės medalis „Už nuopelnus Lietuvos kultūrai“, Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinas, Didysis Komandoro kryžius, Vyriausybės kultūros ir meno premija, Lietuvos nacionalinė kultūros ir meno premija, Šv. Kristoforo statulėlė. 2021 m. pianistė apdovanota Lietuvos nacionalinės filharmonijos garbės ženklu „Tarnauju muzikai“. Diasporos profesionalų organizacija „Global Lithuanian Leaders“ išrinko M. Rubackytę „Globalios Lietuvos apdovanojimų 2024“ laureate už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje.

M. Rubackytė svarbius apdovanojimus pelnė ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje: 2012 m. jai įteiktas Vengrijos kultūros ministerijos prizas „Pro Cultura Hungarica“, 2024-aisiais – Vengrijos Karininko kryžiaus ordinas už nuopelnus Vengrijos kultūrai.

Vyriausiasis LNSO dirigentas ir meno vadovas **MODESTAS PITRĖNAS** yra vienas ryškiausių šių dienų Lietuvos dirigentų, o jo simfoninės muzikos ir operos interpretacijos itin palankiai vertinamos ne tik Lietuvos, bet ir tarptautinėje arenoje. M. Pitrenas diriguoja Amilcare's Ponchielli operos „I Lituanai“ („Lietuviai“) įrašą (2025 m. išleistą įrašų kompanijos „Accentus Music“) olandų muzikos žurnalas „Music Emotion“ įvardino kaip privalomą įsigyti muzikinę naujieną, o klasikinės muzikos žurnalas „Pizzicato“ rašė, kad „M. Pitrenas įveikia dramaturginius nesklandumus ir kartais skurdoką orkestruotą dirigavimo stiliumi, pagrįstu įtampa ir melodiniu žydėjimu“.

Nuo 2015 m. LNSO vadovaujantis M. Pitrenas taip pat buvo Sankt Galeno operos teatro ir simfoninio orkestro Šveicarijoje vyriausiasis dirigentas, šias pareigas ėjęs 2018–2026 metais. Lietuvos muzikos ir teatro akademijos bei prestižinio Zalcburgo Mozarteumo universiteto absolventas 2006–2011 m. vadovavo Kauno miesto simfoniniam orkestrui, 2009–2014 m. buvo Latvijos nacionalinės operos (LNO) vyriausiasis dirigentas, 2022 m. debiutavo Frankfurto operos teatre.

Maestro yra įrašęs daugiau kaip 15 chorinės ir simfoninės muzikos kompaktinių plokštelių, jis nuolat kviečiamas diriguoti ne tik Lietuvos, bet ir įvairiuose užsienio operos teatruose.

M. Pitrenas yra LMTA Dirigavimo katedros docentas. 2012-ųjų Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas yra pelnęs ir kitų reikšmingų apdovanojimų: už indėlį į Latvijos muzikinę kultūrą jam įteiktas valstybinis apdovanojimas – Latvijos Pripažinimo kryžius. 2015 m. Rygoje jungtinė Baltijos Asamblėjos žiuri jam paskyrė Baltijos Asamblėjos meno premiją. 2019 m. M. Pitrenas apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi.

Daugiau apie atlikėją: <https://filharmonija.lt/atlikejai/12/modestas-pitrenas-lno-meno-vadovas-ir-vyriausiasis-dirigentas/artist-8>

Nuo pat gyvavimo pradžios į Lietuvos kultūrinį gyvenimą įsiliejęs ir reikšmingai jį praturtinęs **LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS** (LNSO) yra vienas svarbiausių ir brandžiausių Lietuvos muzikinių kolektyvų. 1940 m. jį įkūrė Balys Dvarionas. 1964–2015 m. orkestrui dirigavo Juozas Domarkas, nuo 2015-ųjų kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrenas.

Itin reikšmingas įvykis LNSO biografijoje buvo įrašų kompanijos „Accentus Music“ išleistas mūsų šaliai istorinis CD albumas – Amilcare's Ponchielli opera „I Lituanai“ („Lietuviai“, dirigentas M. Pitrenas). Įrašas sulaukė tarptautinės sėkmės.

LNSO koncertavo su žymiuoju pianistu Rafału Blechaczu, kartu su muzikos pasaulio žvaigždėmis sopranu Vida Miknevičiūte, tenoru Jonathanu Tetelmanu ir bosu-baritonu seru Brynu Terfeliu dalyvavo koncertiniame Giacomo Puccini „Toskos“ atlikime, su lenkų smuiko virtuozu Januszu Wawrowskiu įrašė Gražynos Bacewicz Koncertą smuikui ir orkestrui Nr. 7, jam dirigavo Modestas Pitrenas.

2025-aisiais, Čiurlionio metais, prestižinė vokiečių įrašų kompanija „Deutsche Grammophon“ išleido vinilinę plokštelę „Back to Nature“, joje tarp kitų kūrinių (chori, fortepijonui) skamba LNSO ir dirigentės M. Gražinytės-Tylos atliekamos simfoninės poemos „Jūra“ bei „Miške“. Naujausias leidinys – LNSO ir įžymios pianistės Mūzos Rubackytės įgrota Krzysztofo Pendereckio kūrinių plokštelė (orkestrui diriguoja Keri-Lynn Wilson).

2026-uosius LNSO pradėjo itin reikšmingomis gastrolėmis Varšuvos nacionalinėje filharmonijoje, kur, palydint Čiurlionio metus, skambėjo Vytauto Bacevičiaus Simfonija Nr. 6 „Kosminė“ ir G. Bacewicz Koncertas smuikui ir orkestrui Nr. 7 (solistas J. Wawrowskis).

Daugiau informacijos: <https://filharmonija.lt/atlikejai/12/lietuvos-nacionalinis-simfoninis-orkestras/artist-1>

Didžiojo operos reformatoriaus **Richardo Wagnerio** opera „**Riencis**“ (1842, arba „Riencis, paskutinis iš tribūnų“) sukurta pagal Edwardo Bulwerio-Lyttono istorinį romaną tuo pačiu pavadinimu. Operos veiksmas vyksta viduramžių Italijoje (Romoje), o jos siužetas paremtas Kolos di Rienzo – politinio veikėjo – gyvenimu. Operoje vaizduojamas liaudies lyderio iškilimas ir žlugimas: jis mėgina reformuoti miestą, kurį valdo tarpusavyje konkuruojančios didikų grupuotės ir gyvena lengvai savo nuomonę keičianti liaudis.

Savo mastu ir dramaturgija „Riencis“ glaudžiai susijusi su prancūziškosios *grand opéra* tradicija. Kita vertus, šioje operoje taip pat įžvelgiami vėlesnių R. Wagnerio muzikinių dramų principai: pagrindinis dėmesys skiriamas liaudžiai ir charizmatiškam jos lyderiui; kuriama įtampa tarp politinio idealizmo ir permainingos liaudies nuomonės. Nors opera grindžiama atskirais muzikiniais numeriais, nuolat pasikartojantys motyvai ir temos – tai vėlesnės R. Wagnerio leitmotyvų sistemos užuomazgos.

„Riencis“ visos R. Wagnerio kūrybos kontekste užima itin svarbią pereinamąją vietą: tai ambicingas kompozitoriaus bandymas įsilieti į tuomet Europoje vyrausias operos formas, tačiau taip pat tai kūrinys, kuriame pirmą kartą išryškėja vėlyvajai R. Wagnerio kūrybai būdingi dramaturginiai principai.

Šį vakarą skamba operos uvertiūra.

Vengrų romantiko **Ferenco Liszto Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 2 A-dur** (1861) buvo pradėtas virtuoziškuoju kompozitoriaus periodu, o galutinai pabaigtas praėjus dviem dešimtmečiams, kai F. Lisztas jau buvo išvystęs kitokį, brandų savo kūrybos stilių. Koncertą kompozitorius dedikavo savo mokiniui Hansui von Bronsartui, šis ir grojo per kūrinio premjerą Veimare.

Vienas svarbiausių F. Liszto tikslų buvo atskiras sonatinio-simfoninio ciklo dalis sujungti į vientisą darinį. Šio koncerto muzikinė dramaturgija vystoma per virtualią epizodų, kuriuose pasikartojančios temos kaskart pritaikomos skirtingiems tempams ir skirtingam muzikiniam kontekstui, taip sukuriant muzikinių nuotakų įvairovę ir per nuolatinį kontrastą išlaikant dramaturginę įtampą. Svajingos meilės nuotaika persismelkę koncerto epizodai čia susiduria su karinga energija ir nutrūktgalviško virtuoziško kupiniais pasažais. Visa tai jungia tos pačios, tačiau savaip transformuotos melodinės figūros, o Koncertas sudaro laisvos improvizacijos įspūdį.

Čekų nacionalinės mokyklos puoselėtojo **Antonino Dvořáko Simfonija Nr. 9 e-moll „Iš Naujojo pasaulio“** (1893) gimė kompozitoriui

einant Amerikos nacionalinės muzikos konservatorijos direktoriaus pareigas, jo premjera įvyko Niujorke. Tai viena populiariausių simfonijų visame klasikinės muzikos repertuare.

Duodamas interviu vienam Niujorko laikraščių, A. Dvořákas teigė, kad amerikiečių kompozitoriai, siekdami sukurti savitą muzikinį stilių, turėtų semtis įkvėpimo iš afroamerikiečių liaudies muzikos. Savaitė po savaitės muzikantai iš visų Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos svarstė, ar amerikiečiams apskritai reikalingas savitas nacionalinis stilius, o jei taip – kaip jis turėtų skambėti. Galiausiai A. Dvořákas savo mintis įgyvendino Simfonijos Nr. 9 partitūroje, kur ryškėja jo perinterpretuoti afroamerikiečių ir indėnų folkloro motyvai, kartais primenantys škotų ar net kinų liaudies dainas, todėl ši simfonija nacionalinius jausmus žadino itin plačiai auditorijai – simfonijos premjera buvo pasitikta ovacijomis.

A. Dvořáką labiausiai įkvėpė pentatoninės dermės naudojimas, sinkopuoti ritmai, būdingi afroamerikietiškiems spričiueliams, ir amerikiečių poeto Henry Wadswortho Longfellow epinė poema „Hiavatos giesmė“, pasakojanti apie legendinio indėnų vado Hiavatos gyvenimą ir įtaigiai vaizduojanti laukinės Amerikos gamtos grožį.

Redaktorė *Justina Paltanavičiūtė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

Kviečiame į kitą koncertą Filharmonijoje!

Spalio 3 d., šeštadienį, 19 val.
Filharmonijos Didžiojoje salėje
Orkestro muzikos koncertas
„Muzikiniai tiltai“

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS
(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas)
Solistė ALEKSANDRA ŽVIRBLYTĖ (fortepijonas)
Dirigentas YAROSLAV SHEMET (Lenkija)
Programoje – Stanisław Moniuszko, Fryderyk Chopin, Borys Lyatoshynsky

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

nationalphilharmonic.tv